

Raadsstuk

Onderwerp: Jaarrekening 2009, Begrotingsstukken 2010, 2011 Recreatieschap Spaarnwoude

Reg.nummer: STZ/EC/2010/151101

Inleiding

De gemeente Haarlem neemt samen met de gemeenten Haarlemmermeer, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Velsen en Amsterdam en de provincie Noord Holland deel in de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude. In 2008 is een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling tot stand gekomen die ook de gebieden in de Haarlemmermeer (Strategisch Groen Project) en de Tuinen van West omvat.

Het recreatieschapsgebied valt wat betreft de financiële huishouding te verdelen in 3 gebieden. Haarlem maakt deel uit van 2 van deze deelgebieden. In de eerste plaats gaat het om het oorspronkelijke recreatieschapsgebied. De Haarlemse gebieden die hier deel van uitmaken, zijn eind jaren '60 van de vorige eeuw in beheer en onderhoud overgedragen aan het recreatieschap.

Daarnaast neemt Haarlem ook deel aan het SGP (Strategisch Groen Project). De Haarlemse gebieden die hier onderdeel van vormen (Ringvaart West en op termijn de Verenigde Polders) zijn in eigen beheer gehouden, maar maken wel onderdeel uit van het SGP. De kosten die Haarlem maakt voor het onderhouden en beheren van deze gebieden, mag zij aftrekken van haar bijdrage aan het SGP.

Op 3 mei 2010 is de voorlopige jaarrekening 2009, de begrotingswijziging 2010 en de voorlopige programmabegroting 2011 van het Recreatieschap Spaarnwoude, SGP en SMG ontvangen. De jaarrekening en de begrotingen worden definitief na instemming van de participanten. Op 7 juli 2010 heeft de vergadering van het Algemeen Bestuur plaatsgevonden, waarin de participanten een besluit nemen over de concept jaarrekening en de begrotingen. Hieraan voorafgaand dient de gemeenteraad van de gemeente Haarlem een verklaring van wel of geen bezwaar af te geven over de gepresenteerde documenten.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Een verklaring van geen bezwaar af te geven ten aanzien van de voorlopige jaarrekening 2009 van het recreatieschap Spaarnwoude. De definitieve bijdrage wordt vastgesteld op € 178.001,- . Voor het Haarlemmermeer Groengebied (SGP) wordt de bijdrage vastgesteld op € 118.332,-. De kosten die hiervan mogen worden afgetrokken, bedragen € 54.552,- in verband met het beheer en onderhoud op eigen grondgebied. Deze vaststelling geschiedt budgettair neutraal.
2. Een verklaring van geen bezwaar af te geven ten aanzien van de Begrotingswijziging 2010 van het Recreatieschap Spaarnwoude. De participantenbijdrage zal in 2010 € 184.748,- bedragen voor Spaarnwoude. In de begroting van de gemeente Haarlem is hiervoor een bedrag van € 178.535,- opgenomen. Het verschil wordt gedekt binnen het beleidsveld. Voor het Haarlemmermeer Groengebied (SGP) wordt een bijdrage voorgesteld van €135.584,-. Hier mogen nog de kosten voor beheer en onderhoud op eigen grondgebied vanaf worden getrokken.
3. Een verklaring van bezwaar af te geven ten aanzien van de Programmabegroting 2011 van het Recreatieschap Spaarnwoude. In de

aangepaste begroting 2011 zal een nieuwe begroting worden gepresenteerd op basis van besluitvorming over de participantenbijdrage in het Algemeen Bestuur. Rekening houdend met de bezuinigingsvoorstellen en de ombuigingen zal de hoogte van de bijdrage 2011 door de participanten in gezamenlijk overleg worden bepaald. Ook de indexering zal moeten worden aangepast aan het niveau dat de gemeente Haarlem hanteert. In de begroting van de gemeente Haarlem 2011 is een bedrag van € 180.000,- opgenomen als bijdrage aan Spaarnwoude. Het Recreatieschap gaat uit van een participantenbijdrage van € 186.540,-.

4. Communicatieparagraaf: de betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.

3. Beoogd resultaat

De gemeente Haarlem staat aan de vooravond van omvangrijke bezuinigingen. Dit zal consequenties hebben voor de instellingen en regelingen die door de gemeente Haarlem financieel ondersteund worden of waaraan een bijdrage wordt verleend. Dit geldt ook voor de participantenbijdrage aan het Recreatieschap. Omdat het hier om een gemeenschappelijke regeling gaat, zal de beslissing over de hoogte van de bijdrage plaatsvinden in het Algemeen Bestuur.

Reserve

Het Recreatieschap heeft nog steeds een aanzienlijke reserve tot haar beschikking (zie onderstaande tabel). Deze reserve is in 1990 door het rijk ter beschikking gesteld om het gebied voor ten minste 25 jaar te kunnen onderhouden. Door deze reserve is de participantenbijdrage altijd relatief laag geweest.

De reserve is in de huidige snelheid van onttrekking echter nog maar toereikend voor circa 6 jaar. Tegenvallende inkomsten, o.a. als gevolg van lagere rentebaten, plus hogere uitgaven voor o.a. beheer en onderhoud zorgen ervoor dat de uitgaven niet in overeenstemming zijn met de inkomsten en de reserve. De onttrekking aan de reserves gaat daarmee sneller dan gehoopt.

Tabel: overzicht financiële ontwikkeling Spaarnwoude 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Algemene reserve	73.822	97.432	101.688	104.772
Bestemmingsreserve beheer	15.786.424	14.729.861	12.982.259	11.095.291
Bestemmingsreserve investerings	2.934.067	2.887.337	2.026.770	1.977.570

Visie 'In de Branding van de stad'

Om het tij te keren is door het bestuur van het Recreatieschap in 2008 besloten om op beperkte schaal voorzieningen toe te laten die voor extra inkomsten zouden kunnen zorgen. In de visie "In de branding van de stad" zijn daartoe een aantal locaties aangewezen die geschikt zouden kunnen zijn om intensievere voorzieningen toe te staan. Het Fort benoorden Spaarndam was een van die aangewezen locaties, waarbij vooral de wens om het Fort op te knappen en het een publieksfunctie te geven de boventoon voerde. Daarnaast zouden extra

ondererfpachtinkomsten te verwachten zijn van de ontwikkelingen, door de bouw van een Landal Greenpark. Dit zou bijdragen aan de doelstelling van het bestuur om meer inkomsten te generen op recreatieschapsgebied.

Plan van aanpak 2010

De maatregelen die genoemd worden in de visie 'In de branding van de stad' zijn echter op korte termijn niet afdoende om het tij te kunnen keren. Omdat het moment van uitputting van de reserves snel dichterbij komt, is het nu nodig om met aanvullende maatregelen te komen en een duidelijk plan van aanpak op te stellen waarin aangegeven wordt waar bezuinigd kan worden, naast het onderzoeken van mogelijkheden om de inkomsten te verhogen.

De participanten hebben aangedrongen op het opstellen van een dergelijk plan van aanpak.

Als mogelijke maatregelen kan gedacht worden aan het afstoten van bepaalde voorzieningen en/of het verlagen van het onderhoudsniveau van de groenvoorzieningen tot een minder maar wel acceptabel niveau.

Doel van het plan van aanpak zal moeten zijn om de termijn behorend bij de afkoopsom van het rijk op te rekken tot minimaal 30 jaar, ter overbrugging naar het moment dat het Recreatieschap meer eigen inkomsten genereert (ten opzichte van de kosten).

Het recreatieschap is nu bezig met het voorbereiden van voorstellen die moeten leiden tot het vertragen van het tempo waarin de reserve wordt uitgeput.

De uitwerking van die voorstellen zal in het najaar aan het bestuur worden voorgelegd. De voorstellen zullen worden verwerkt in de begrotingswijziging 2011.

Standpunt gemeente Haarlem

Doel van de gemeente Haarlem is dat het Recreatieschap een gezond financieel evenwicht tot stand weet te brengen tussen de uitgaven en inkomsten. In deze transitieperiode kunnen de reserves er de komende jaren voor zorgen dat de participantenbijdrage laag blijft.

De ombuigingen van de gemeente Haarlem zullen moeten worden meegenomen in de begrotingswijziging 2011.

Opstelling andere participanten

Ook de andere betrokken participanten willen het (financiële) beleid van het Recreatieschap kritisch tegen het licht houden en stellen zich op het standpunt dat na de zomer aan de slag moet worden gegaan met het inventariseren van de mogelijkheden om te komen tot substantiële bezuinigingen e/of verhoging van de inkomsten. De aanvullende bijgestelde begroting 2011 of de begroting 2012 zou daarbij als instrument kunnen worden gebruikt. De provincie Noord Holland is voornemens om de ombuiging van 10% waar zij mee te maken heeft, ook op enigerlei wijze door te laten werken in haar bijdrage aan het Recreatieschap. De vraag over de hoogte van de participantenbijdrage zal binnen het Algemeen Bestuur moeten worden beantwoord.

Invloed van bestuurders en openheid.

Besluitvorming ten aanzien van vraagstukken op recreatieschapsgebied vindt plaats binnen het Algemeen Bestuur. De bestuursstukken zijn weliswaar openbaar, maar het gevoel blijft overheersen dat er te weinig openheid en mogelijkheid tot beïnvloeding is vanuit de gemeente Haarlem. De voortgang van vooral

grootschalige ontwikkelingen zou duidelijker gemeld kunnen worden binnen de raad. Bekeken zal worden hoe de raad beter geïnformeerd kan worden. Ontwikkelingen die spelen op Haarlems grondgebied, zoals boerderij Noord Akendam, worden wel ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Ontwikkelingen op recreatieschapsgebied

In 2009 is op Haarlems grondgebied een ondernemer aan de slag gegaan met het uitwerken van plannen voor boerderij Noord-Akendam.

Andere projecten die o.a. in 2009 zijn gerealiseerd binnen het recreatieschapsgebied zijn het ontwikkelen en uitzetten van een gemarkeerde skeelerroute, het plaatsen van een kunstwerk en het aanwijzen van een kandidaat voor de ontwikkeling van Fort Benoorden Spaarndam.

In 2010 zal op Haarlems grondgebied de uitgifte van boerderij Noord Akendam plaatsvinden. Bekeken zal worden of sauna van Egmond hierin kan worden ondergebracht.

Andere projecten die in 2010 worden gerealiseerd zijn o.a. het uitwerken van natuurprojecten vanuit de natuurvisie, de ontwikkeling van de jachthaven bij Penningsveer en het voorbereiden van de planvorming van Fort benoorden Spaarndam.

In 2011 zal het accent liggen op de planvorming van de inrichting van de groengebieden van de Haarlemmermeer (SGP) en de Groene Carré (SMG).

5. Argumenten

Het voorstel past binnen het bestaande beleid, om deel te nemen aan de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude en daarmee te garanderen dat de bufferzone tussen Amsterdam en Haarlem groen blijft. Haarlem heeft te maken met recreatieve tekorten in een versteende stedelijke omgeving. Er wordt door de Haarlemmers daarom veel gebruik gemaakt van de groene buitengebieden. Omdat het duingebied sterk belast wordt, vormt het recreatieschapsgebied een welkome aanvulling op de recreatiemogelijkheden in de directe omgeving van Haarlem. Het maatschappelijk rendement van Recreatieschap Spaarnwoude als groengebied voor Haarlemmers is dan ook groot. Het vasthouden van de groene randen van de stad levert daarnaast ook economisch gewin op. Haarlem blijft op deze wijze een aantrekkelijke gemeente, waar mensen en bedrijven zich graag willen vestigen. Ook leveren de economische activiteiten binnen de vrijetijdssector werkgelegenheid op voor inwoners van Haarlem.

De bijdrage van Haarlem aan het recreatieschapsgebied is gebaseerd op het aantal inwoners binnen een straal van 5 km van het schapsgebied. Voor Haarlem komt dat neer op een percentage van 12,8% voor het oude recreatieschapsgebied en 15% voor het Haarlemmermeer Groen gebied (SGP). Het aandeel bezoekers uit Haarlem aan het schapsgebied bedraagt ruim 20%. In totaal vinden jaarlijks 5,5 miljoen bezoeken aan Spaarnwoude plaats.

5. Kanttekeningen

Het Recreatieschap gaat uit van een indexering van 0,97% in 2011. Dit moet worden veranderd in 0.8% gewogen gemiddelde, overeenkomstig de indexering die de gemeente Haarlem hanteert in 2011.

In het plan van aanpak dat door Recreatie Noord Holland wordt voorbereid om de uitgaven meer in overeenstemming te brengen met de inkomsten, zal moeten

worden aangegeven op welke wijze een halt wordt toegeroepen aan nieuwe investeringen en hoe het onderhoud tot een lager maar wel voldoende niveau kan worden teruggebracht. Nieuwe investeringen mogen alleen worden gepleegd indien een goed uitgewerkte businesscase duidelijk aangeeft dat het Recreatieschap daar direct van gaat profiteren.

6. Uitvoering

RNH is gevraagd voorstellen voor te bereiden voor een gunstiger exploitatie. Daarbij zal worden gekeken naar ingrepen in het takenpakket, de beheerkwaliteit en/of de inkomsten die het Recreatieschap realiseert. In het najaar van 2010 zullen de voorstellen worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

7. Bijlagen

Bijlage A:

Jaarrekening 2009, begrotingsstukken 2010 en 2011 van het Recreatieschap Spaarnwoude, Strategisch Groen Project (SGP) en Stichting Mainport en Groen (SMG).

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. Een verklaring van geen bezwaar af te geven ten aanzien van de voorlopige jaarrekening 2009 van het Recreatieschap Spaarnwoude. De definitieve bijdrage wordt vastgesteld op €178.001,- voor Spaarnwoude. Voor het Haarlemmermeer Groengebied (SGP) wordt de bijdrage vastgesteld op €118.332,-. De kosten die hiervan mogen worden afgetrokken, bedragen €54.552,- in verband met beheer en onderhoud op eigen grondgebied. Deze vaststelling geschiedt budgettair neutraal.
2. Een verklaring van geen bezwaar af te geven ten aanzien van de Begrotingswijziging 2010. De participantenbijdrage zal in 2010 € 184.748,- bedragen voor Spaarnwoude. In de begroting van de gemeente Haarlem is hiervoor een bedrag van € 178.535,- opgenomen. Het verschil wordt gedekt binnen het beleidsveld. Voor het Haarlemmermeer Groengebied (SGP) wordt een bijdrage voorgesteld van € 135.584,-. Hier mogen nog de kosten voor beheer en onderhoud op eigen grondgebied vanaf worden getrokken. De wijziging is budgettair neutraal.
3. Een verklaring van bezwaar af te geven ten aanzien van de Programmabegroting 2011 van het Recreatieschap Spaarnwoude. In de aangepaste begroting 2011 zal een nieuwe begroting worden gepresenteerd op basis van besluitvorming over de participantenbijdrage in het Algemeen Bestuur. Rekening houdend met de bezuinigingsvoorstellen en de ombuigingen zal de hoogte van de bijdrage 2011 door de participanten in gezamenlijk overleg worden bepaald. Ook de indexering zal moeten worden aangepast aan het niveau dat de gemeente Haarlem hanteert. In de begroting van de gemeente Haarlem 2011 is een bedrag van € 180.000,- opgenomen als bijdrage aan Spaarnwoude. Het Recreatieschap gaat uit van een participantenbijdrage van € 186.540,-.
4. Communicatieparagraaf: de betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.

Gedaan in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

De griffier

De voorzitter